

خلاصہ شرح لمعہ

مختصر، روان، جامع و مفید

جلد ۳

علی اکبر میرزایی

میرزایی، علی اکبر ۱۳۵۷ -

خلاصہ شرح لمعہ (ج ۳) / مؤلف علی اکبر میرزایی۔ - قم: صالحان ۱۳۸۷۔
۲۰۰ ص.

ISBN:978-964-7572-53-8:

۲۰۰۰ ریال

فہرست نویسی بر اساس اطلاعات فیہا.

کتابنامہ بہ صورت زیر نویس.

۱. شہید اول، محمد بن مکی، ۷۳۴ - ۷۸۶ق. اللعۃ الدمشقیۃ ۲. اصول فقہ شیعہ. الف. عنوان.

۲۹۷/۳۴۲

BP۸۲ / ۳ / ش ۹ ل ۸۰۲۵۸

انتشارات صالحان

قم: خ ارم، پاساژ قدس، طبقہ آخر، پلاک ۱۷۶،

تلفن: ۷۸۳۲۷۰۷، همراه: ۰۹۱۲۱۵۲۱۵۸۴

شناسنامہ کتاب

نام کتاب: خلاصہ شرح لمعہ (ج ۳)
مؤلف: علی اکبر میرزایی
ناشر: صالحان
نوبت و سال انتشار: اول / ۱۳۸۷
تیراژ: ۱۵۰۰
چاپ: محمد (ص)
ناظر چاپ: موسیٰ رمضانی پور
قیمت: ۲۰۰۰ تومان

مراکز پخش:

* قم: خ ارم، کوچہ ۱۶ (ارک)، پلاک ۲۳، نمایشگاہ دائمی کتاب برادران

علیزادہ، تلفن: ۷۷۴۱۷۷۰

* قم: خ امام، کوچہ ۳۷، پلاک ۳۴ (ساختمان سنگی)،

همراه: ۰۹۱۲۲۵۱۱۷۷۹

حق پخش کتاب مخصوص «برادران علیزادہ» است.

فهرست مطالب

۹	مقدمه مؤلف
---	------------------

کتاب طلاق

۱۰	فصل اول: ارکان طلاق
۱۴	فصل دوم: اقسام طلاق
۱۸	فصل سوم: درباره عِدَد
۲۰	فصل چهارم: احکام طلاق

کتاب خُلع و مبارات

۲۲	مسائل خُلع و مبارات
----	---------------------------

کتاب اقرار

۲۶	فصل اول: صیغه اقرار و پیرامون آن
۳۰	فصل دوم: الفاظ ناسازگار بعد از اقرار
۳۱	فصل سوم: درباره اقرار به نَسَب

کتاب غضب

۳۴	مسائل غضب
----	-----------------

کتاب نُقْطَة

- فصل اول: درباره انسان گم شده. ۴۴
- فصل دوم: درباره حیوان گمشده. ۴۷
- فصل سوم: درباره مال گمشده. ۵۰

کتاب احیاء موات

- سخنی پیرامون اموال مشترک میان مردم. ۶۰
۱. مسجد. ۶۰
۲. مدرسه و کاروان سرا. ۶۱
۳. راهها. ۶۲
۴. آبهای مباح. ۶۲
۵. معادن. ۶۳

کتاب صید و ذباجه

- فصل اول: درباره ابزار شکار. ۶۵
- فصل دوم: درباره ذبح کردن. ۶۸
- فصل سوم: مسائل ملحق شده به بحث ذبح. ۷۱

کتاب اطعمه و اشربه

- مسائل اطعمه و اشربه. ۷۷

کتاب میراث

- فصل اول: موجبات و موانع ارث. ۸۶
- فصل دوم: درباره بیان سهم ارث و صاحبان آن. ۹۲

۹۸	سخنی درباره میراث اجداد، برادران و خواهران
۱۰۱	سخنی درباره عموها، عمه‌ها، دایی‌ها، خاله‌ها و فرزندان شان
۱۰۴	سخنی درباره میراث زن و شوهر
۱۰۵	فصل سوم: درباره میراث ولاء
۱۰۶	فصل چهارم: توابع

کتاب حدود

۱۱۱	فصل اول: حد زنا
۱۱۴	اول: کشتن با شمشیر
۱۱۵	دوم: سنگسار
۱۱۷	سوم: تازیانه
۱۱۷	نکاتی درباره‌ی تازیانه زدن
۱۱۸	چهارم: تازیانه، تراشیدن سر و تبعید
۱۱۸	پنجم: زدن پنجاه تازیانه
۱۱۹	ششم: حد مبعوض
۱۱۹	هفتم: ضعت
۱۱۹	هشتم: تازیانه به همراه مجازات بیشتر
۱۲۲	فصل دوم: حد لواط، سحاق و قیادت
۱۲۵	فصل سوم - حد قذف
۱۲۹	در چند صورت حد قذف ساقط می‌شود؟
۱۳۰	فصل چهارم: حد نوشیدن شراب
۱۳۳	فصل پنجم: درباره سرقت و حد آن
۱۴۱	فصل ششم - درباره محاربه
۱۴۳	فصل هفتم: درباره کیفرهای گوناگون

- ۱- نزدیکی کردن با حیوان ۱۴۴
- ۲- نزدیکی با مرده ۱۴۵
- ۳- استمناء ۱۴۵
- ۴- ارتداد ۱۴۶
- ۵- دفاع از جان، مال و حریم ۱۴۷

کتاب قصاص

- فصل اول: قصاص نفوس ۱۵۰
- سخنی درباره‌ی شرائط قصاص ۱۵۴
- چیزهایی که به وسیله آنها، قتل ثابت می‌شود ۱۵۷
- فصل دوم: درباره‌ی قصاص عضو ۱۵۹
- فصل سوم - ملحقات قصاص ۱۶۳

کتاب دیات

- فصل اول: درباره‌ی مورد دیه ۱۶۸
- مسائل ۱۷۰
- فصل دوم: درباره‌ی اندازه‌های دیه ۱۷۶
- فصل سوم: درباره‌ی زخم‌هایی که به سر و صورت وارد می‌آید ۱۹۰
- فصل چهارم: درباره‌ی دیه‌ی توابع ۱۹۲
- کتاب‌های منتشر شده ۱۹۸

مقدمه مؤلف

الحمد لله تبارک و تعالی و الصلاة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله
المنتجبین

خداوند را سپاس می‌گویم که توفیق داد، سومین جلد از خلاصه شرح لمعه را
نیز به پایان برسانم تا اندکی از رسالت خود را نسبت به طلاب و حوزه‌های علمیه
ادا کرده باشم.

همان طور که در مقدمه‌ی جلد‌های اول و دوم هم گذشت، هدف این حقیر، از
نوشتن خلاصه شرح لمعه، بررسی کلی این کتاب ارزشمند است، چون بررسی
یک کتاب جامع، پیرامون مسائل فقهی، می‌تواند ما را با جایگاه، روش و کیفیت
کار فقهی آشنا کند و این، جدای از فهم مسئله فقهی است که آن نیز مقوله‌ای
مجزا و مهم می‌باشد.

بنابراین کتاب شرح لمعه، دو خصوصیت منحصر به فرد دارد:

۱. بیان تمام ابواب فقه از طهارت تا دیات به طور کافی و وافیه.
 ۲. بیان کلیات و جزئیات مسائل فقهی که دقت مؤلف آن را روشن می‌سازد.
- در هر حال این کتاب را از آن جهت خلاصه نمودم که اقوال دیگر فقهاء غیر
از شهید اول و شهید دوم، را نیاوردم و مباحثی که با توضیح اجمالی، روشن
می‌شد، از بیان طولانی آن اگر چه در کتاب هم آمده بود، صرف نظر کردم. و در
یک کلام مباحث روز و مورد نیاز را آورده و از مسائل دیگر، عبور نمودم.
- خداوند، ما را با آداب و احکام اسلام آشنا کرده و توفیق انجام آنها را بدهد و
همه را مشمول ادعیه حضرت بقیه الله الاعظم نماید. واللّه بصیر بالعباد

قم - مجمع علمی و پژوهشی منادیان اسلام

(مرکز تحقیقات و پژوهش طلاب هرمزگانی مقیم قم)

بهمن ماه ۱۳۸۶ - علی اکبر میرزایی

﴿کتاب طلاق﴾

طلاق، یعنی از بین بردن گره ازدواج با لفظ (طالق) بدون این که عوض و اجرتی در کار باشد.

کتاب طلاق، چند فصل را به خود اختصاص داده است:

فصل اول: ارکان طلاق

طلاق، چهار رکن دارد که هر کدام دارای مباحث ویژه و مهمی است. آن چهار رکن عبارتند از: صیغه طلاق، مرد طلاق دهنده، زن طلاق داده شده و شاهد گرفتن بر صیغه طلاق.

اما در مورد صیغه طلاق باید گفت: لفظ صریح برای صیغه طلاق عبارت است از: (أَنْتِ، هَذِهِ، یا فُلَانَةٌ) که به جای (فُلَانَةٌ) نام زن را می‌بریم. و ذکر لفظی که تعیین زن را فایده دهد، نیز می‌تواند به عنوان صیغه طلاق قرار گیرد. مثلاً بگوید: (زَوْجَتِي طَالِقٌ). و نزد ما شیعیان، الفاظی که بر طلاق دلالت می‌کنند، مواردی بودند که ذکر شد.

بنابراین با توضیحاتی که داده شد استفاده کردن از الفاظی چون (أَنْتِ طَالِقٌ) صحیح نیست، زیرا در روایت، فقط لفظ طالق آمده و اجماع هم بر همان است و استصحاب هم می‌گوید: اگر به غیر از طالق جاری شود، زوجیت بر سر جایش باقی است. اگر چه می‌توان مصدر (طالق) را به جای اسم فاعل (طالق) به کار برد و همان معنا را بدهد، اما به دلیل دلائلی که ذکر شد، چنین جایگزینی صحیح نمی‌باشد.

علاوه بر این لفظ از الفاظی مثل (أَنْتِ مُطَلَّقةٌ) و (طَلَّقْتُ فُلَانَةً) نیز بنابر قول مشهور، برای صیغه طلاق کافی نیست، زیرا این الفاظ در طلاق صراحت ندارند و برخلاف طلاق که انشاء می‌باشد، این الفاظ جمله خبریه هستند و اگر بخواهیم جمله خبریه را به انشاء نقل دهیم، خلاف اصل است و باید به همان مقدار اجماعی که صیغه‌های عقد است، اکتفاء کرد و نقل دادن آن به طلاق که ایقاع است نه عقد، قیاس محسوب می‌شود و روایاتی هم که آمده است بر لفظ (طالق) دلالت دارد و لفظ دیگری ذکر نشده است.

الفاظ دیگری هم هستند که طلاق، با آنها جاری نمی‌شود که عبارتند از: سراح، فراق